

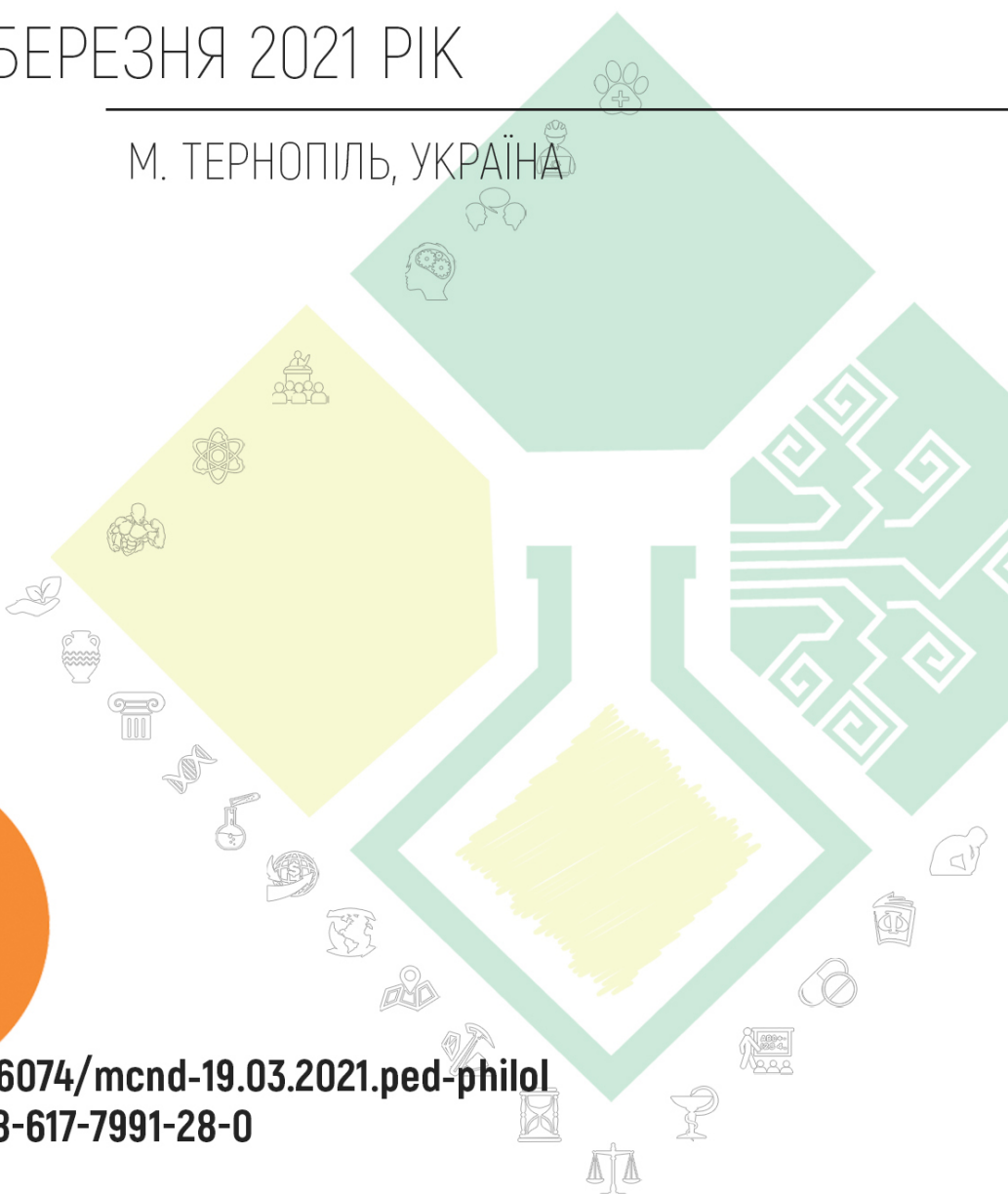
С УЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІКИ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ; АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЛОЛОГІЇ ТА МОВОЗНАВСТВА

I 19 БЕРЕЗНЯ 2021 РІК

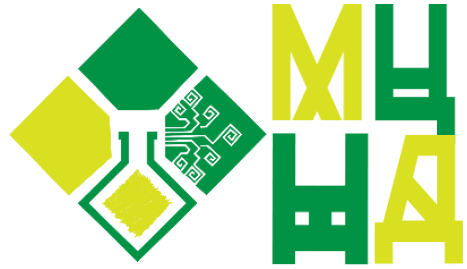
М. ТЕРНОПІЛЬ, УКРАЇНА

DOI 10.36074/mcnd-19.03.2021.ped-philol
ISBN 978-617-7991-28-0

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ
СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Міжнародний Центр Наукових Досліджень

СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІКИ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ; АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЛОЛОГІЇ ТА МОВОЗНАВСТВА

19 БЕРЕЗНЯ 2021 РІК
м. Тернопіль, Україна

Вінниця, Україна
«Європейська наукова платформа»
2021

Організація, від імені якої випущено видання:
ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Голова оргкомітету: Рабей Н.Р.

Верстка: Білоус Т.О.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою «УкрІНТЕІ» в базі даних науково-технічних заходів України та інформаційному бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення № 50 від 18.01.2021).

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0).

Роботи, що містять цифровий ідентифікатор DOI індексуються в ORCID, CrossRef та OUCI (Український індекс наукового цитування).

С 89 **Сучасні напрями розвитку педагогіки та педагогічної психології; актуальні питання філології та мовознавства: матеріали міжнародної спеціалізованої наукової конференції, м. Тернопіль, 19 березня, 2021 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: Європейська наукова платформа, 2021. — 64 с.**

ISBN 978-617-7991-28-0

DOI 10.36074/mcnd-19.03.2021.ped-philol

Викладено матеріали учасників міжнародної спеціалізованої наукової конференції «Сучасні напрями розвитку педагогіки та педагогічної психології; актуальні питання філології та мовознавства», яка відбулася у місті Тернопіль 19 березня 2021 року.

УДК 37+80+(81+003)+82

© Колектив учасників конференції, 2021

ГО «Європейська наукова платформа», 2021

ISBN 978-617-7991-28-0

© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2021

СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ФАХОВОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО КОЛЕДЖУ

Воробйова Оксана Миколаївна

викладач біології і екології

фаховий медико-фармацевтичний коледж

Української медичної стоматологічної академії, Україна

Куценко Наталія Петрівна

викладач хімії

фаховий медико-фармацевтичний коледж

Української медичної стоматологічної академії, Україна

В умовах сьогодення вміння людини бути креативною, здатною до навчання, швидко реагувати на зміни навколишнього середовища, приймати рішення, володіти сучасними технологіями – це невід’ємні риси, якими повинна володіти сучасна особистість. Тому питання формування компетентностей майбутніх фахівців є надзвичайно актуальним, постійно досліджується, а реалізація компетентісного підходу є досить актуальною проблемою у сучасній освіті. Набуття освітніх компетентностей вважається нормою освіченості здобувача освіти. Це надає йому можливість повноцінно виконувати обов’язки у сфері своєї діяльності.

Одна з десяти ключових компетентностей Нової української школи – екологічна грамотність і здорове життя. Людина повинна раціонально використовувати природні ресурси в рамках сталого розвитку, чітко усвідомлювати роль навколишнього середовища для власного здоров’я, дотримуватись здорового способу життя. Це відповідає новому базовому Закону України «Про освіту». [1;117]

У XXI столітті гостро постала проблема взаємодії суспільства і природи. Людство усвідомило, що антропогенний вплив на навколишнє середовище призводить до вкрай негативних наслідків і загрожує існуванню цивілізації. Освіта і педагогіка має важливе значення для подолання екологічної кризи, вона покликана формувати екологічні знання, культуру, мислення та свідомість, які базуються на бережливому ставленні до природи та її ресурсів.

Результатом набуття екологічної компетентності громадян є усвідомлення законів природи, співвідношення цих законів з соціальними законами, розуміння взаємозалежності суспільства і природи. Молоде

покоління вчиться нести відповідальність за екологічні проблеми як своєї країни, так і світу. Від рівня сформованості екологічної компетентності в майбутньому буде залежати стан довкілля. Велика роль у процесі набуття молоддю цієї компетентності належить навчальним закладам. Під час навчання у коледжі відбувається становлення основ екологічної культури та екологічної компетентності, формування цілісного світогляду, що є складовими інтелектуальної сфери. Здобувачі освіти навчаються аргументувати свої судження, робити висновки, узагальнення, розвивати критичність мислення. Це впливає на становлення особистості, її поведінки у взаємовідносинах з природою.

Екологічні знання, досвід практичної діяльності в навколишньому середовищі є основою екологічної компетентності. Екологічні знання здобувачів освіти формуються внаслідок впливу екологічної інформації на заняттях із природничих предметів, а саме - біології та хімії. Ці дисципліни мають тісні зв'язки з екологією. Під час вивчення цих дисциплін здобувачі освіти мають змогу ознайомитися з різними підходами та аспектами природоохоронної справи [2;221].

На заняттях біології, де висвітлюються екологічні проблеми, доцільно пояснювати принципи цих проблем, а також спрогнозувати імовірні наслідки.

Такі поняття, як вид, популяція, біоценоз, біогеоценоз продуценти, консументи, редуценти, екосистема, біосфера, біотичні, абіотичні, антропогенні фактори, симбіоз, коменсалізм, мутуалізм є спільними для біології та екології.

Для того, щоб описувати екологічні системи і управляти ними, потрібно знати хімічні механізми взаємодії між людиною, середовищем, де вона живе та окремими екологічними підсистемами. Крім того, невід'ємною складовою процесу розвитку цивілізації є хімічне виробництво, без якого важко уявити життя на Землі. Хімічне виробництво має великий вплив на екологічну ситуацію на планеті, також за його допомогою можливо ефективно подолати негативні наслідки людської діяльності.

В змісті програми з хімії прослідковуються такі ідеї:

- природа у своєму розвитку знаходиться в динамічній рівновазі;
- результатом взаємодії людини та природи є зміна хімічного складу компонентного складу навколишнього середовища, що призводить до зміщення природної рівноваги.

Тому кожен тему програми з хімії доцільно розглядати з точки зору формування екологічної компетентності. Під час вивчення хімії здобувачі освіти одержать ґрунтовні знання з охорони навколишнього середовища, тому в майбутньому будуть відповідно поводитися на виробництві, у побуті та природі. Одержані знання допоможуть майбутнім фахівцям не порушувати

природну рівновагу.

У хімії вивчаються не лише речовини та їхні перетворення, а й такі змістові лінії, як хімія – людина та хімія – довкілля.

У курсі хімії виділяються такі екологічні компоненти: кругообіг елементів і речовин у природі, вплив людини на ці процеси; антропогенне забруднення природи елементами й речовинами, джерела й види забруднень.

Інший компонент базується на знаннях, що мають економіко-соціальну основу: хімічні виробництва, особливості й наслідки їхнього впливу на довкілля; створення сучасних хімічних технологій, екологізація виробництва; принципи раціонального природокористування; розвиток суспільства та здоров'я людини.

Найбільш поширеними засобами формування екологічної компетентності під час занять на заняттях біології та хімії є впровадження таких форм екологічної освіти: заняття-подорожі, інтегровані, семінарські заняття, лекції, конференції, екскурсії, екологічні ігри, екологічні проекти, заняття з використанням інтерактивних та мультимедійних технологій.

На розвиток екологічної компетентності здобувачів освіти при вивченні біології та хімії впливають три взаємопов'язані складові: екологічні знання, екологічні переконання, екологічна діяльність.

Екологічні знання передбачають дослідження здобувачами освіти досвіду природоохоронної роботи; оволодіння знаннями про екологічну обстановку в Україні; вивченні інформації про охорону флори та фауни.

Екологічні переконання молодого покоління формуються через обговорення, дискусії, конференції. Екологічна діяльність включає природоохоронну діяльність, пропаганду, ігри, проекти.

Науковці виділяють три компоненти екологічної компетентності, які можна формувати на заняттях біології та хімії: особистісний, когнітивний, діяльнісний. Особистісний компонент спрямований на усвідомлення себе частиною природи, забезпечує усвідомлення необхідності ведення здорового способу життя, його ролі для саморозвитку й самореалізації особистості, сприяє формуванню особистісної компетентності школярів. Когнітивний компонент - це екологічного світогляд, що виражається у світосприйнятті, світовідчутті й світорозумінні людини. Діяльнісний компонент забезпечує опанування студентом світоглядних знань у процесі формування природничо-наукової картини світу на основі наукових знань про природу, які є основою для формування екологічної компетентності.

Отже, в умовах сьогодення вирішення екологічних проблем – збереження життя на Землі. Саме тому формування екологічної компетентності здобувачів освіти є одним із найважливіших завдань [2;224].

Європейську якість життя забезпечує таке суспільство, яке, рівні

можливості та високу культуру. Людина у такому суспільстві має вміння навчатися протягом свого життя, навички критичного мислення, досягати поставленої мети, бути вільною, здатною до культурного спілкування. Розвитку саме такого суспільства сприяє формування життєвих компетентностей, що є вимогою Нової української школи.

Список використаних джерел:

1. Воробйова О.М., Хлібкевич С.Б. Компетентісний підхід у сучасній здоров'язберігаючій освіті//Біологічні, медичні та науково-педагогічні аспекти здоров'я людини. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / За загальною редакцією проф. Пилипенка С.В. – Полтава, Астроя, 2018. – с.117– 120
2. Левків С.П. Формування екологічної компетентності учнів на уроках біології // Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном: збірник наукових праць / за заг. ред. д.п.н., проф. С.С. Вітвицької, к.п.н. доц. Н.М. Мирончук. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – 404 с. – с. 223 – 230
3. Лук'янова Л.Б., Гуренкова О.В. Екологічна компетентність майбутніх фахівців. Навчально-методичний посібник. – Київ-Ніжин: ПП Лисенко, 2008. – 243 с.
4. Стратегічні орієнтири розвитку неперервної екологічної освіти у навчальних закладах Чернівецької області: матеріали регіональної наук.-практ. конф. (Чернівці, 22 березня 2012 р.) / Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області. – 2012. – 312 с.